

XAVER

časopis banskobystrických bohoslovcov

ročník XXII.

3/2013

20. výročie seminára v Badíne

OBSAH

Úvodník.....	3
News.....	4
Niečo z našich dejín.....	6
Oslava v našom seminári.....	8
10. výročie návštevy bl. Jána Pavla II. v Kňazskom seminári.....	9
Mozaika.....	10
Duchovné cvičenia.....	12
Duše v očistci.....	14
List do neba.....	18
Účet z lásky.....	20
V Dome sv. Marty.....	21
Nové tváre v seminári.....	22
Ustavične sa radujte v Pánovi.....	28
Tajnička tak trochu o nás.....	29
Znamenie exorcistu.....	30

XAVER

Časopis bohoslovcov
Kňazského seminára
sv. Františka Xaverského
v Banskej Bystrici – Baďine

vychádza ako občasník
rozširuje sa svojpomocne
ročník: XXII.

číslo: 3/2013

šéfredaktor
Juraj Kiss

jazyková korektúra
Mgr. Erika Brezánka
Mgr. Dušan Rončák

teologický poradca
ThLic. Ján Viglaš

technické a grafické spracovanie
Roman Klaška, Lukáš Priškin,
Jozef Benčat

predná obálka: seminárna mozaika
foto: Michal Martinka

adresa redakcie
Kňazský seminár sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Baďin, Slovakia

tel: (+421) (0) 484182602
e-mail: redakcia@xaver.sk

web: www.xaver.sk
bankové spojenie časopisu
4015367858/7500
cirkevné schválenie
Biskupský úrad B. Bystrica, č. 1377/98
tlač: LÚČ Bratislava

ISSN 1335-2628

Neoznačené foto v časopise je
zo seminárneho archívu a internetu.

šéfredaktor
Juraj Kiss

redaktor
Martin Mihál

redaktor
Patrik Hrmó

distribúcia
a redaktor
Dominik Kučera

redaktor
Dominik Sňahničan

grafik
Jozef Benčat

redaktor
František Veverka

redaktor
Patrik Špánik

grafik
Lukáš Priškin

redaktor
Marián Juhaniak

redaktor
Matúš Sliacky

grafik
Roman Klaška

Milí čitatelia!

4. októbra 2013 sme oslávili dvadsiate výročie požehnanania nových priestorov kňazského seminára v Badíne a konsekrácie seminárnej kaplnky. Začala sa tak písať ďalšia etapa dejín banskobystrického diecézneho seminára, ktorý ako inštitúcia na formovanie kňazov vznikol už pred viac ako 200 rokmi, v roku 1807. Pôvodný seminár na Kapitulskej ulici v Banskej Bystrici (dnešné Diecézne centrum Jána Pavla II.) bol zasvätený svätému Karolovi Boromejskému a slúžil až do jeho násilného zrušenia komunistickým režimom v r. 1950.

Po znovunadobudnutí slobody v novembri 1989 nový banskobystrický biskup Rudolf Baláž hneď po svojej biskupskej vysviacke v marci 1990 oznámil, že jednou z jeho priorít bude obnovenie diecézneho seminára. Táto jeho myšlienka bola natoľko silná, že napriek neistote ohľadom reštitúcie pôvodnej budovy seminára, už v septembri 1990 sa začala formácia prvých Bohoslovcov v dočasných priestoroch na zámku v Slovenskej Ľupči. Ten poskytol svoje útočisko na tri roky, zatiaľ čo doslova na zelenej lúke vyrastala nová budova v Badíne.

Obnovený seminár, zasvätený už svätému Františkovi Xaverskému, s novou budovou v Badíne, ktorá otvorila svoje priestory presne pred dvadsiatimi rokmi, stihol dať Cirkvi 150 nových kňazov. Je to najvýznamnejší štatistický údaj spolu s historickou návštevou blahoslaveného pápeža Jána Pavla II. pred desiatimi rokmi. Nový seminár tak začal zbierať nielen suché štatistické a historické údaje, ale predovšetkým dal vznik tomu, čo prvý rektor tohto seminára, Mons. Tomáš Galis, terajší žilinský biskup, nazval po latinsky memoria futuri – živá pamäť, dejiny, z ktorých sa čerpá do budúcnosti.

Čo teda zaželať do ďalších rokov tomuto semináru, ktorý je takým jasným svedectvom životaschopnosti Cirkvi? Nuž len to, aby vždy slúžil tomu cieľu, na ktorý bol postavený – formácii budúcich kňazov. Dobrých, samozrejme.

O to, aby stále boli povolania, spoločne prosíme, keď dobrotivému Bohu ďakujeme za dvadsať rokov existencie a dvadsať rokov milostí.

ThLic. Ján VIGLAŠ
rektor seminára

Začiatok znamená i kontinuitu, a tak vám už tradične prinášame novinky z udalostí na začiatku nového akademického roka.

NÁVŠTEVA STARÝCH HÔR NA SVIATOK SVÄTÉHO MATÚŠA

Aj tohto roku sme my – bohoslovci, predstavení a rehoľné sestry – vycestovali na tradično netradičnú púť na Staré Hory. Nemohla chýbať modlitba posvätného ruženca a svätá omša, ktorej úmysel bol aktuálny – „Pochod za život a nenarodené deti.“ Púť sme ukončili spoločným posedením na fare, pri skvelom guláši, o ktorý sa postarali miestni farníci ako prejav vďaky od bratov bosých karmelitánov za našu pravidelnú mesačnú službu na Starých Horách.

BOHOSLOVCI NA NÁRODNOM POCHODE V KOŠICIACH

V nedeľu 22. septembra 2013 sa stalo Európske hlavné mesto kultúry – Košice miestom manifestácie. Národného pochodu za život sme sa zúčastnili aj my, banskobystrickí bohoslovci, spolu s našimi predstavenými. Prosebnou svätou omšou, ktorú celebraval Mons. Marián Bublínek, sme dali najavo, aký jedinečný je život. V homílii otec Marián pripomenul dôležitosť ľudskej slobody a jej využitia.

Samotný program bol veľmi pestrý, skupina Komajota obohatila program svojou hudbou, organizovali sa workshopy a pri dvojhodinovom pochode boli použité aj transparenty. Ešte dlho po návrate sme spracúvali dojmy z pochodu, ktoré sa javili veľmi pozitívne a samotný pochod nás posilnil vo viere a vo vnímaní práva na život, ktorý je darom od nášho Pána.

V SEMINÁRI SA ZAČAL NOVÝ AKADEMICKÝ ROK

26. septembra 2013 sa začal na Teologickom inštitúte pri Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici – Badine akademický rok 2013/2014, čo bolo spoločnou prosbou pedagógov a študentov. Hlavným celebrantom slávnostnej bohoslužby Veni Sancte bol generálny vikár Banskobystrickej diecézy Branislav Koppal. V homílii vychádzal z myšlienky, že štúdium nie je len o teoretických poznatkoch, no aj o duchovnej potrebe. Po svätej omši si v aule siedmi novoprijatí študenti denného štúdia prevzali indexy. Dekan fakulty v prihovore adresovanom akademickému obci na začiatku nového akademického roka vyzval k väčšiemu entuziazmu a záujmu o štúdium právd viery, ktoré musia byť nanovo objavené a prerozprávané aj dnešnému svetu.

FUTBALOVÁ NÁVŠTEVA FARNOSTI SEBECHLEBY

V nedeľu 29. septembra 2013 na sviatok svätých archanjelov Michala, Gabriela a Rafaela navštívili niektorí bohoslovci Kňazského seminára sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici – Badíne spolu s prefektom seminára vdp. Jozefom Repkom farnosť Sebechleby. Prijali tak už po tretíkrát pozvanie správcu farnosti vdp. Daniela Markoviča. Keďže seminaristi mali čo vracať po vlaňajšej prehre, pustili sa do zápasu s cieľom vyhrať. Zápas sa skončil 3 : 5 pre domácich miništrantov. Pokojná atmosféra sa po zápase preniesla aj do miestneho kultúrneho domu, kde bola pre účastníkov pripravená chutná večera. Po športovom završení farskej slávnosti patrocínia miestneho kostola sme sa rozlúčili v nádeji na opätovné stretnutie, či už pri spoločnom stretnutí sa na slávení Eucharistie, alebo aj pri športovom meraní vlastných síl.

NÁVŠTEVA BOHOSLOVCOV V NOVEJ BANI

Aj tohto roku sme sa zúčastnili na ďakovnej sv. omši v Novej Bani. Po príchode do farského Kostola Narodenia Panny Márie miestny predstavil dekan Mons. Peter Mišík seminaristom výzdobu chrámu. Nasledovala spoločná modlitba posvätného ruženca a sv. omša zo spomienky sv. Terézie z Lisieux, ktorú celebraval generálny vikár Branislav Koppal v prítomnosti viacerých kňazov diecézy. Homíliu predniesol rektor seminára ThLic. Ján Viglaš, ktorý všetkým pripomenul, aby podľa príkladu svätice nikdy nezabúdali na svoj krst, okamih, v ktorom bol každý obdarovaný nevinnosťou dieťaťa, ktorú je dôležité si zachovať po celý svoj život. Po sv. omši nasledovalo štedré pohostenie v pastoračnom centre.

NÁRODNÁ PÚŤ BOHOSLOVCOV NA VELEHRAD

V dňoch 11. – 13. 10. 2013 sa na Velehrade uskutočnila už 9. národná púť bohoslovcov zo Slovenska a Čiech. Tak ako po minulé roky, aj teraz nás prijali rodiny vo farnostiach neďaleko Velehradu. Samotný program na Velehrade v sobotu zahŕňal sv. omšu, obed, prednášku prof. Marka Rupnika, spoločné zdieľanie a prednášky v skupinách. Púť sme ukončili slávnostnou mariánskou bohoslužbou Akatyst. V nedeľu sme sa zúčastnili ešte na bohoslužbe vo farnostiach a potom sme sa spoločne rozlúčili a odobrali späť do nášho seminára.

Prajeme vám príjemné čítanie!

Patrik ŠPÁNIK, 3. ročník

Foto: Michal Martinka, archív

Niečo z našich dejín

História banskobystrického kňazského seminára sa začala písať s príchodom diecézneho biskupa Mons. Rudolfa Baláža. Jedna z jeho hlavných priorít, ktorú si vytýčil za cieľ, bolo aj vybudovanie vlastného kňazského seminára.

Budova pôvodného kňazského seminára na Kapitulskej ulici v Banskej Bystrici ešte nebola reštitučne vrátená. Preto sa hľadalo nové miesto, kde by mohol začať fungovať obnovený seminár.

Historiograficky významným dňom sa stáva 15. jún 1990, keď Mons. Rudolf Baláž zriadil kňazský seminár, ktorý svoje poslanie začal plniť v dočasných priestoroch historického hradu v Slovenskej Ľupči.

Uvažovalo sa nad mnohými miestami, kde by sa nový seminár postavil. Po diskusiách sa nakoniec zvolilo miesto, ktoré by najviac vyhovovalo pre formáciu budúcich kňazov. A tak sa 1. mája 1991 na farských záhradách starej fary v Badine konala slávnosť požehnaní základného kameňa a staveniska nového diecézneho kňazského seminára. Vďaka sponzorom, domácim i zahraničným, stavba rýchlo rástla. V rekordne rýchлом čase mohla byť po dvoch rokoch stavba ukončená a odovzdaná do trvalého užívania.

Pre 47 bohoslovcov a 19 novo-

prijatých kandidátov sa akademický rok 1993/1994 už nezačal na hrade v Slovenskej Ľupči, ale v nových priestoroch seminára v Badíne. Okrem otvorenia seminára sa 4. októbra 1993 počas slávnostnej sv. omše konalo aj posvätenie seminárnej kaplnky sv.

Františka Xaverského. Svätú omšu spolu s arcibiskupom Mons. Jánom Sokolom, vtedajším metropolitom Slovenska, a s 21 biskupmi z domova i zahraničia celebroid diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž. Na záver bohoslužby požehnali otcovia biskupi ostatné priestory seminára.

Obnovený kňazský seminár nesie meno patróna diecézy svätého Františka Xaverského. Dôvodom bolo, aby z diecézneho seminára po rokoch štúdiá vychádzali všestranní pastieri podľa vzoru veľkého misionára. Aj kňazi majú byť ako

misionári, čo nám naznačuje aj seminárna kaplnka postavená v tvare pastierskeho stanu, ktorý je symbolom putovania. Prví novokňazi z obnoveného diecézneho kňazského seminára pre našu diecézu prijali vysviacku v roku 1995.

Sviatok svätého Augustína, 28. august 1999, priniesol zmenu v živote seminára.

Po jedenástich rokoch pôsobenia rektora v roku 2010 Mons. Vojtech Nepšinský odchádza. Za nového rektora kňazského seminára je z vôle otca biskupa Mons. Rudolfa Baláža vymenovaný Ján Viglaš.

Priestory nového kňazského seminára sa stali atraktívne aj pre viaceré podujatia celosvetového i medzinárodného

Svätý Otec Ján Pavol II. vymenoval rektora kňazského seminára Mons. Tomáša Galisa za pomocného biskupa v Banskej Bystrici. Novým rektorom seminára sa stal zvolenský dekan Vojtech Nepšinský.

Svätý Otec Ján Pavol II. 12. septembra 2003 po slávení sv. omše v Banskej Bystrici zavíšil návštevu našej diecézy prítomnosťou v kňazskom seminári a stretnutím s diakonmi, bohoslovcami a pedagogickým zborom. Počas tejto návštevy požehnal aj krásnu mozaiku v našej seminárnej kaplnke od umelca Marka Rupnika. V seminári ako spomienka na túto vzácnu návštevu ostala miestnosť venovaná pápežovi, ktorý si v nej krátko odpočinul.

Počas návštevy na Slovensku bola svätým Otcom Jánom Pavlom II. otvorená diecézna synoda. Cieľom tejto synody bolo poskytnúť pomoc biskupovi najmä v otázkach riadenia kresťanského spoločenstva. Jej zasadania prebiehali v priestoroch seminára až do ukončenia v decembri 2004.

charakteru. Aj v súčasnosti ponúka odborné prednášky pre širokú verejnosť nielen z našej diecézy.

Okrem zamestnancov sa o každodenný chod seminára starajú aj rehoľné sestry z Kongregácie sestier Božského Vykupiteľa, ktoré vykonávajú rozličné služby.

Počas dvadsaťročnej existencie študovalo v seminári 320 bohoslovcov. Z toho kňazskú vysviacku prijalo 150 bohoslovcov a 170 ju nedosiahlo. Okrem diecéznych bohoslovcov tu študovalo aj 72 rehoľníkov a pôsobilo 23 predstavených. Sedemmesiacov je najkratšia doba pôsobenia predstaveného, naopak najdlhšie pôsobiacim predstaveným je súčasný špirituál, ktorý už sedemnásty rok duchovne formuje bohoslovcov.

Celkový počet študentov v tomto akademickom roku je 43, z toho 31 bohoslovcov. Z dominikánskej rehole študuje v našom seminári osem rehoľníkov a štyria benediktínski mníši.

Martin MIHÁL, 4. ročník

Foto: archív

Oslava v našom seminári

Dvadsať rokov v živote človeka nie je veľa. Avšak predsa sa oslavujú tieto narodeniny o niečo slávnostnejšie, ako dynamický prerod z dieťaťa na zrelého človeka, ktorý opúšťa mladické radovánky a zaujíma postoj dospelého človeka. V živote každého z nás sú milníky, pri ktorých sa na chvíľu zastavíme, premýšľame, spomíname, hodnotíme... A tak aj my sa chceme s vami podeliť o pár okamihov z našej slávnosti.

Oslavy 20. výročia požehnania diecézneho seminára sa začali vigílnou svätou omšou vo štvrtok 3. októbra o 17.00 hodine v seminárnej kaplnke s otcom biskupom Mariánom Chovancom a bývalými rektormi seminára Mons. Tomášom Galisom (teraz biskup Žilinskej diecézy), Mons. Vojtechom Nepšinským (teraz dekan vo Zvolene) a súčasným rektorom Jánom Viglašom. V homílii sa prihovril generálny vikár Branislav Koppal, ktorý stál pri požehnaní základného kameňa. Na záver sa poďakoval otcovi biskupovi, ktorý k nám prišiel z Nitrianskej diecézy, že prijal seminár i diecézu za svoju. Po slávnostnej svätej omši nasledovala recepcia súčasných i bývalých zamestnancov seminára.

V piatok 4. októbra nás seminaristov čakal „voľnejší“ program. Udelené rektorské voľno nám zabezpečilo prežiť deň bez prednášok a seminárov, ale zato intenzívnejšie sme pracovali v škole Pánovej služby. Bolo treba poupratovať po štvrtkovej recepcii a pripraviť sa na ďalšie dni.

Mariánska sobota (5. októbra) už tradične niekoľko rokov patrí nášmu pútnickému miestu na Starých Horách. Ruženec, ako aj liturgické služby padli do rúk seminaristov, aby aj takto mohli oslavovať a chváliť Pána za náš seminár.

V nedeľu v rámci osláv sa uskutočnila obliečka bratov štvrtákov. Piatim bohoslovcom požehnal reverendy rektor seminára Ján Viglaš. V homílii sa prihovril ako domácom, tak aj návštevníkom, keďže v tento deň sa konal aj Deň otvorených dverí. Po svätej omši sa ujal slova špirituál seminára Ľubomír Grega, ktorý vysvetlil podstatu a význam mozaiky v seminárnej kaplnke. Po dobrom guláši nasledovali aktivity s deťmi, workshopy, sprevádzanie po seminári či adorácia ukončená korunkou k Božiemu milosrdenstvu. Deň otvorených dverí spojený s jubileom seminára ukončil krásny koncert speváckeho zboru s orchestrom Juventus z Brezna.

Na záver azda len „*chváliť nám treba slávnych mužov,*“ ako bol otec biskup Mons. Rudolf Baláž, ktorý začal stavať nový kňazský seminár po páde komunistického režimu doslova na zelenej lúke. Zároveň však, ako zdôraznil vo štvrtok Mons. Tomáš Galis, prvý rektor obnoveného seminára, pripomínať si dvadsať rokov pamäti kňazského seminára je „*memoria futuri*“, pamäť dôležitá pre budúcnosť diecézneho spoločenstva.

Martin MIHÁL a Tomáš ŠVINGÁL, 4. ročník

Foto: Michal Martinka

10. výročie návštevy bl. Jána Pavla II. v Kňazskom seminári

12. septembra 2013 sme si pripomenuli už 10. výročie odo dňa, keď Banskú Bystricu navštívil dnes už blahoslavený pápež Ján Pavol II. Pri svojej tretej apoštolskej ceste na Slovensku neobišiel ani náš seminár. Preto si treba takúto veľkú historickú chvíľu opätovne priblížiť.

Kratučký pobyt pápeža v našom prostredí mal svoje vyvrcholenie v samotnom srdci seminára, ktorým je Kaplnka sv. Františka Xaverského. V nej, podľa vopred stanoveného programu, bol určený čas na modlitbu a požehnanie novej oltárnej mozaiky od Marka Rupnika, ako aj nových reverend seminaristov druhého ročníka. Všetko sa malo udiť za desať minút. V kaplnke zaplnenej seminaristami, predstavenými,

vyučujúcimi, rehoľnými sestrami, zamestnancami a prítomnými biskupmi z jeho sprievodu urobil pápež opäť jedno zo svojich prekvapení. Po privítaní vtedajším rektorom seminára a požehnaní mozaiky aj reverend sa rozhodol, že chce vidieť seminaristov oblečených v nových reverendách. Prekvapení bohoslovci si za pomoci prítomných biskupov a kardinálov po prvýkrát obliekli svoje reverendy pred očami pápeža. Po „komplikovanom“ oblečení pápež navrhol ešte spoločné foto s každým ročníkom osobitne, ale aj s pracovníkmi seminára, rehoľnými sestrami a prítomnými biskupmi. Nakoniec uprel ešte raz pohľad na postavu Ukrižovaného a vyprevádzaný spevom seminaristov dával svoje požehnanie. Nasledoval bolestný nástup do pristaveného papamobilu pri bočnom vchode kaplnky a pomalý presun k blízkeму letisku na Sliači.

Úžasná chvíľa stretnutia s nástupcom svätého Petra nezostala iba na fotografiách v pamätnej izbe, kde si pápež odpočinul, ale aj v pamäti a v srdciach mnohých tých, ktorí v ten deň boli na tomto mieste, videli ho a počúvali. Biskupom, ktorí ho vtedy sprevádzali, okrem iného povedal, aby s láskou pozerali na mladých, pretože oni sú prítomnosťou i budúcnosťou Cirkvi a spoločnosti.

Dúfame, že tento pápež, ktorý už dnes patrí oslávenej Cirkvi, žehná tomuto miestu, naktom strávil párchvíl svojho pozemského života, aby všetci, ktorí tu hľadajú a spoznávajú Boha, mohli sa spolu s ním stretnúť v dome nášho spoločného Otca.

Mgr. Ľubomír GREGA,
špirituál Kňazského seminára

Mozaika

Naša seminárna mozaika vystavaná talentovaným umelcom a jezuitským kňazom pátrom Markom Rupnikom sa svojimi tajomnými obrazmi prihovára bohoslovcovi už desiaty rok. Seminaristi poslednej dekády ju mali pred očami doslova denne a meditovali jej hlboké posolstvá. Dovoľte preto, aby sme ju predstavili aj vám.

Čelná stena seminárnej kaplnky bola dlhé roky prázdna. Ľudia v kaplnke mohli obdivovať jej architektúru v tvare pastierskeho stanu, symboly oltára, ambony či bohostánku, alebo sa kochať nádhernou drevenou sochou badínskej Madony. No na najväčší skvost sa v tých časoch ešte len čakalo.

Zhruba v polovici času existencie kňazského seminára v Badíne dostal páter Rupnik od nášho bývalého pomocného biskupa Mons. Tomáša Galisa návrh. Rupnik ho v prvom momente možno nebral celkom vážne, ale plod tohto návrhu dnes môžeme s uznaním obdivovať. V roku 2003 sa pohľady všetkých obyvateľov seminára upreli na veľkolepú trinitárnu mozaiku po prvý raz. Čo uvideli?

Ruka Otca

Stvorenie pochádza z Otcovej ruky: celý vesmír, všetky živly, živá i neživá príroda, ľudia, je to dar milujúceho Boha. Aj Boží Syn ako najväčší dar prichádza skrze Ducha Svätého od Otca. Dar z Božej ruky je vždy život. Úplne roztvorená dľaň, z ktorej vychádzajú návaly matérie, značí, že Boh si nič nenecháva pre seba. Darúva nám aj seba samého, a tak je absolútne dokonalým darom.

Kamenný chodníček

V ohromnom vyliatí matérie z ruky Otca si môžeme všimnúť nevelmi výraznú, ale zato mnohovrannú kamenistú cestičku, stekajúcu od Boha, cez Krista až na zem. Je vytvorená z okruhliakov, ktoré sú všade tam, kde tečie voda. Je to symbol, ktorý hovorí sám za seba a ktorý môže pochopiť každý. Podľa na tieto okruhliaky môže byť vždy útechou v ťažkých časoch, keď máme pocit, že prestala tiecť Božia milosť. Dokážu nás utvrdiť v nádeji, že čoskoro sa privalia prúdy Božej milosti, a sú uistením, že rozhodne neprídu prvý a ani poslednýkrát.

Ukrižovanie na strome

Jednoznačne dominantnou postavou mozaiky je ukrižovaný Ježiš, pribitý na pokrivené uhľovočierne brvno. Toto brvno predstavuje hriechy celého sveta, ktoré samy sú pokrivením ľudskej dôstojnosti a vznešenosti. Kristus ich však všetky

odstraňuje, keď ani sekundu neváha podstúpiť tie najmučivejšie chvíle a smrť, len aby sme ich nemuseli niesť. Zaujímavejšia je ale druhá, vertikálna časť kríža. Tvorí ju mohutný, neotesaný kmeň stromu a je zjavné, že nám autor približuje udalosti z rajskej záhrady, kde človek prvýkrát odvrátil svoj zamilovaný pohľad od Boha a uprel ho na obyčajnú materiálnu vec, strom. No tak, ako pre plod stromu poznania prišiel na svet hriech, tak bol pre plod stromu života – Ježiša – hriech odstránený.

Poslušná Panna

Mária je najvzácnejšie Božie stvorenie práve pre svoju dokonalú poslušnosť a čistotu. A tieto dve hrdinské čnosti sú na mozaike vyjadrené nielen postavou sklonenej Panny, ktorá v hlbokkej viere prijíma aj smrť svojho Syna, ale taktiež kusom bieleho pergamentu pri nej. Táto čistá biela listina je ponukou od Boha, ktorú dostala pri zvestovaní anjela, ale ktorú máme pred sebou aj my všetci. Ona, náš vzor, ju podpísala svojim: „Nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ Aj my môžeme podpísať „bianko šek“ na veľké Božie dobrodružstvo!

Xaverský – patrón seminára

Z opačnej strany kríža stojí svätý František Xaverský, patrón nášho seminára. Ale nie je sám, po jeho stranách stoja svätý Ján Krstiteľ a svätý Ján Evanjelista. Obaja majú veľa spoločného práve so svätým Františkom, o ktorom je napríklad známe, že pokrstil najväčší počet ľudí na svete. Gestom pravej ruky, ktorá krstí, je preto pripodobnený Jánovi Krstiteľovi, ktorý vodou pokrstil nášho Pána Ježiša. Ján apoštol je mužom vysokej múdrosti, čo môžeme vidieť aj v jeho evanjeliu. Aj František vynikal svojou brilantnou myslou a inteligenciou a spolu so svätým Ignáčom z Loyoly bol veľkým teológom tých čias. Preto obaja – Ján i František – zvierajú v ľavej ruke Sväté písmo ako symbol. Navyše, obaja sú si tak trochu podobní svojou poetickou dušou, nežnosťou a dobrým srdcom.

Detaily a symboly

Najrozsiahljším symbolom seminárnej mozaiky je podlhovastý červeno-modrý pás, ktorý sa z nebies tiahne cez Krista až k ľuďom a ktorý je krásnym znakom komunikácie Boha s človekom (červená) a človeka s Bohom (modrá). Kristus uprostred tohto spojenia je jasným znakom toho, že to bol on, kto svojou smrťou obnovil hlboké dôverné spojenie nás, Božích synov a dcér, so svojim Otcom.

Páter Marko Rupnik symbolmi vôbec nešetril. Celá mozaika je nimi bohato popretkávaná a pri každom pohľade na ňu môžeme objaviť niečo úplne nové. Umenie je nádherné aj v tom, že je neuchopiteľné a každému dokáže povedať vždy práve to, čo potrebuje vidieť a počuť.

Juraj KISS, 3. ročník
Foto: Michal Martinka

Duchovné cvičenia

Exercičný dom Milosrdných sestier sv. Vincenta – satmárok vo Vrúcku bol v dňoch od 14. do 17. septembra 2013 miestom pokoja a vnútorného ticha. A to z jednoduchého dôvodu – práve v týchto dňoch sme tu my seminaristi prežívali duchovné cvičenia, ktorých exercitátorom bol bosý karmelitán Rudolf Bartal OCD.

Duchovné cvičenia sa niesli v duchu Premenenia Pána. „O láske je ľahké snívať, ťažšie ju je žiť.“ Tento výrok prezrádza, že keďže sme nasledovníci Krista, nemôžeme o tomto výroku len rozprávať, ale ho aj osobne prežívať. Kristus je Láska a láska sa dáva, preto by sme nikdy nemali zabúdať na nezištné odovzdávanie sa. Tu sa vynára ďalší výrok zo Svätého písma: „Boh je láska a kto zostáva v láske, ten ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom.“ Duchovné cvičenia sú aj podmienkou pre ticho, samotu, pre to, čo dáva zmysel pre náš život, pre nás samých. Prežívanie našej viery je spojené aj s mnohými príkladmi z evanjelia. Príkladmi sú aj slepec od narodenia, Lazár, samaritánka a mnoho iných. Oni prosili a dostali, oni sami sa stretli s Ježišom a boli uzdravení. Práve toto stretnutie by malo byť neodmysliteľnou súčasťou nášho života.

Aj v našom seminárnom spoločenstve sa neustále stretávame s Ježišom – on pôsobí v modlitbe, štúdiu, práci, pri plnení svojich povinností, on je v nás a my v ňom. Cesta premenenia je tajomná, vnútorné obrátenie si vyžaduje silnú vieru, veľa trpezlivosti a vytrvalosti, nádeje na nový život s Kristom a nezištnú lásku.

Samotné premenenie je výstupom na vrch, je to mystická cesta kontemplácie. Tu sa máme snažiť kráčať do výšok, čiže do samotného neba ponad to, čo je slabošské. Výstup na horu premenenia je miestom duchovného boja. Musíme prijať aj životnú púšť – sami prechádzame životnými ťažkosťami, pokušeniami, samotou či chorobami, nesieme kríž... no jedno je isté – Ježiš nás nikdy neopúšťa, je s nami na každom kroku a je naším Svetlom. Veľkými príkladmi sú aj Abrahám a Mojžiš. Aj oni kráčali s Bohom cez rôzne prekážky. Boh nám dáva toľko, koľko nám je vlastné prijať.

Premenenie Ježiša na hore Tábor bolo bezprostredným výsledkom a ovocím jeho modlitby. Tu sa vynára jedna otázka: „Prečo sa modlím a keď sa modlím, aký úžitok mi to prinesie?“ Modlitba má mnoho podôb, ale len úprimná a opravdivá modlitba je modlitbou premenenia a vnútorného uzdravenia.

Nádherná ikona Premenenia Pána predstavuje celú jeho udalosť. Okolo postavy Ježiša sa vyníma nádherná „mandorla“ – akýsi majestátny oblúk okolo Ježišovej postavy v tvare mandle (tal. mandorla). V ľavej ruke drží Ježiš zvitok, ktorý je symbolom

toho, že zotrel náš dlžobný úpis hriechov. Pravou rukou žehná. Po jeho pravici a ľavici sú Mojžiš a Eliáš, ktorých výraz je strnulý. Mojžiš drží v ruke zvitok, Eliáš má vystretú ruku a Ježiš spája Starú aj Novú zmluvu. Učeníci Peter, Jakub a Ján sú plní bázne a strachu pred Pánom, zároveň však je im tam dobre. Je to znak pravej pokory. Snažme sa aj my vyklčovať stromy pýchy. Z ikony vychádza úžasné a jedinečné ticho, ktoré predstavuje pokoj a meditáciu, predisponuje nás k modlitbe. Príkladom ticha a skrytosti sú kláštory, kde sa prihovára Boh. Veľké veci sa nemusia robiť verejne, lebo „Boh vidí aj v skrytosti.“

K modlitbe, ktorá je milosťou, je povolaný každý kresťan a dôležité je žiť a prijať pravdu o sebe samom. Keď sa prestaneme modliť, budeme ako zvetrávajúca skala, nik nás nebude potrebovať, pretože náš život by mal byť jednou veľkou modlitbou. Aj napriek tomu, že každý jeden z nás je jedinečný a cenný ako prsteň, oceniť nás môže len Boh, nik iný. Všetko, čo je na tomto svete veľké, rodí sa z dôvery a modlitby.

Byť chudobný znamená byť úplne odovzdaný Bohu a vedieť pohrdnúť tým, čo mám. Mali by sme byť ako dieťa – nevinní, čistí, ono samo sa necháva viesť a zdokonaľovať. Ak sa bránime pred ochudobňovaním, strácame dôveru v Boha, ak cúvame v strachu, sme opustení. Boh nechce, aby sme sa vracali do minulosti, ani nepozerali do budúcnosti, pretože vtedy strácame milosti prítomnosti. Mnohí ľudia, ktorí konajú malé veci, sú veľkými pred Bohom. Prostriedky na dosiahnutie Božej milosti skrze Ducha Svätého sú čistota a dobro. Boh nás nikdy neposiela samých do situácií, ktoré by sme sami nezvládli.

O pokoji možno povedať, že je božský aj ľudský. Božský pokoj je v nás vtedy, ak je náš vnútorný život zakorenený v Bohu. Ľudský pokoj predstavujú len jeho gestá – úsmev, pekný pohľad... iba týmto sa staneme odkázaní na ľudské vrtochy. My sme len nástrojom v Božích rukách, Boh nás pripravil na plnenie jeho vôle skrze skutky a modlitbu.

Nebojme sa odovzdať Bohu, Boh vie, čo nás trápi, ťaží, on pozná naše túžby, myšlienky a činy. No úplné odovzdanie sa mu je vlastniť najväčšie duchovné dary, pravú pokoru a lásku.

Duše v očistci

Začiatkom mesiaca novembra si hlbšie uvedomujeme tajomstvo smrti a intenzívnejšie spomíname na svojich drahých zosnulých. Veríme, že duša po smrti na základe svojich skutkov ide do neba, pekla alebo do očistca. Rôzni vizionári zažili vízie neba, pekla aj očistca. O svojom videní očistca hovoria aj dve vizionárky – rakúska mystička Mária Simma v rozhovore so zosnulou sestrou Emanuelou a francúzska mystička Mária z Kríža v rozhovore so zosnulou sestrou Gertrúdou.

Mária Simma definuje očistec ako miesto čakania pred Božím objatím a je to miesto šialenej túžby po Bohu, ktorého už duša pozná, lebo ho videla v momente smrti síce neurčitým spôsobom, ale s jasom, ktorý vyvoláva nostalgiu. Omnoho väčší jas je v nebi. Duša v očistci s Bohom nie je zjednotená. Ďalej táto mystička uvádza, že dušu do očistca neposiela Boh, ale ide sama, aby sa očistila, keď pôjde do neba. Duša úplne plní Božiu vôľu a je dokonale spojená so Svetlom Božím v Duchu Svätom.

Sestra Gertrúda v rozhovore so sestrou Máriou z Kríža uvádza rôzne stupne očistca. Táto sestra delí očistec na veľký a malý. Veľký očistec delí na rôzne stupne. Najhorší stupeň uvádza ako dočasné peklo. V tomto stupni duše nepreklinajú Boha, ako to robia duše v pekle, ale ďakujú Bohu, že ich zachránil od pekelných múk. Do tohto dočasného pekla idú duše hriešnikov, ktorí za svojho života spáchali strašné zločiny a v tomto stave ich prekvapila smrť. Tieto duše sú zázračne zachránené vďaka modlitbám rodičov alebo iných osôb. Svet ich považuje za stratených, ale Boh – nekonečné Milosrdenstvo – im dal na záchranu potrebnú milosť ako odmenu za niektorý z dobrých skutkov, ktoré za svojho života vykonali. V tomto očistci sa nachádzajú duše zasvätených osôb, ktoré za svojho života boli ľahostajné k Ježišovi. V malom očistci sú duše, ktoré zomreli v stave ľahkých hriechov, alebo tie, ktorým boli odpustené ťažké hriechy, ale nedali za ne plné zadost'učinenie. Aj tu sú rôzne stupne podľa zásluh jednotlivých duší. V očistci túžby sú tie duše, ktoré už na zemi celým srdcom túžili po Bohu. Táto túžba je vzácna, vzácnejšia, ako by si niekto myslel, aj keď ľudia nemajú túžbu po nebi.

Podľa Márie Simmy medzi najčastejšie očistcové hriechy patrí tvrdosť srdca, nepriateľstvo, ohováranie, klebety, krivé svedectvo. Ďalej táto mystička uvádza, že aj samovrahovia, aj osoby, ktoré drogovali, nie sú zatratené, hoci môžu existovať

prípady zatratenia takýchto osôb. Ak je príčinou samovraždy duševná porucha, Pán to berie do úvahy. Podobne to platí aj v prípade drogovovo závislých: nie sú zatratení, ale musia sa dlho očisťovať.

Očisťovanie duše v očistci sa deje skrze oheň Božej spravodlivosti. Duša trpí, preto, lebo dávala príkazy telu, a trpí, akoby trpelo telo.

Mária Simma, ako aj sestra Mária od Kríža v rozhovore so sestrou Gertrúdou, zhodne uvádzajú, že sviatok Všetkých svätých, ako aj deň Spomienky na verných zosnulých (ľudovo tento deň nazývaný Dušičky) sú dni, keď najviac duší ide z očistca do neba. Mnoho duší ide do neba taktiež na Vianoce. Ďalšie dni, keď ide mnoho duší do neba, je Veľký piatok, Nanebovstúpenie Pána a Nanebovzatie Panny Márie. Sestra Mária uvádza, že len na Dušičky majú všetky trpiace duše bez výnimky podiel na verejných modlitbách Cirkvi, a to aj duše vo veľkom očistci. Uľahčenie jednotlivce duši sa riadi pomerom k jej zásluhám. Jedny dostanú viac, druhé menej. Všetky duše sa tešia tejto veľkej milosti. Mária Simma uvádza, že najúčinnější spôsob na vyslobodenie duší z očistca je svätá omša. Účinok omše za mŕtvych je o to väčší, čím väčšiu úctu k nej mal nebožtík za svojho života, či sa počas nej modlil s úprimným srdcom, či na ňu chodil napríklad aj počas týždňa. Títo ľudia majú z tejto omše najväčší úžitok.

Mária Simma aj sestra Gertrúda svedčia o prítomnosti Panny Márie a archanjela Michala, ktorý podľa sestry Gertrúdy povzbudzuje duše v očistci a hovorí k nim z neba.

Je obrovský rozdiel medzi charizmou rozprávania sa s dušami v očistci a vyvolávaním duší z očistca. Vyvolávanie sa spája výlučne s pôsobením Satana, na rozdiel od charizmy rozprávania sa s dušami, ktorej darcom je jedine Boh.

My tiež môžeme prispieť k vyslobodzovaniu duší z očistca, a to obetovaním svojho utrpenia a taktiež modlitbami za duše v očistci.

Z internetu spracoval Dominik SŇAHNIČAN, 3. ročník

20. výročie požehnania seminárnej kaplnky a budovy

List do neba

Nestáva sa tak často, že by som písal listy do neba. Miškovi som však už nestíhol povedať to, čo som chcel pri jeho tridsiatke. Pevne však verím, že tieto riadky nájdu svojho adresáta aj v nebi.

Milý Miško!

V prvom rade sa ti chcem poďakovať za krásny a priamy život. Tvojím veľkým snom bolo kňazské povolanie, ktorého cestu si si napláňal tu v Badíne. A to nás spojilo. Hoci sme obaja prišli z rozdielneho kraja, odlišných rodín a mali sme rozličné povahy, boli sme skoro rovesníci. Oboch nás totiž dobrotivý Pán Boh trochu prevetral na ceste za ním. Ty si k nemu už prišiel a vidíš ho z tváre do tváre. Hovorím to s veľkou istotou, lebo som ťa poznal ako svedomitého človeka, ktorý si dokonale plnil každú zverenú úlohu. No nebolo to len o litere seminárneho zákona. Mal si v sebe veľkého a ochotného ducha. V tom si bol pre mňa skutočnou osobnosťou, veľkým vzorom a príkladom.

Nikdy nezabudnem na tvoj zmysel pre spravodlivosť. Bol si čestný, statočný i pracovitý. Naopak nemal si rád klamstvo a pretváрку. Vedel si byť neskutočne vďačný za každý prejav pozornosti či pomoci. Imponoval mi aj tvoj čistý vzťah s otcom, o ktorého si sa staral s veľkou úctou.

Páčil sa mi aj tvoj postoj k spoločenstvu. Aj keď si nebol vždy pochopený, vedel si si vážiť priateľov. Hoci som nepatril do toho užšieho kruhu, vedel som, že sa dá na teba vždy spoľahnúť. Dodržal si každý sľub a pevne si stál za slovom, ktoré si dal. Tvoje slová boli slová skutočného chlapa.

Najviac som však obdivoval tvoju úctu k Panne Márii. Dodnes si pamätám stretnutia s tebou, ktoré boli skoro vždy zakončené prianím o nebeskú ochranu a orodovanie Panny Márie. K nej si sa totiž aj ty utiekal v najťažších chvíľach, keď si stratil svoju pozemskú mamičku. Panna Mária sa ti stala druhou matkou. Jej si zveroval všetkých ľudí i situácie. S ružencom v ruke si denne maširoval okolo seminára takým tempom, že som sa čudoval, ako to vládzeš. Vyzbrojený touto obranou si toho vládol naozaj dosť. Veď si robil aj za desiatich.

Tvoje slová som naposledy počul v auguste, keď si mi telefonoval a blahoželal k narodeninám. Dnes ti to vraciam a pevne dúfam, že za nás budeš orodovať, tak ako si pred prázdninami sľúbil, že sa budeš modliť za seminár. Počkaj nás v nebi a pozdrav od nás Pannu Máriu i svoju matku, ktorá dala svetu vynikajúceho človeka.

Michal VÁLKA, kamarát a spolužiak

Michal Tóth sa narodil 3. 10. 1983 v Trenčíne. Celý život prežil v obci Svinná. Ako 26-ročný vstúpil do Kňazského seminára sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici – Badíne. Náhle nás opustil 20. 8. 2013, vo veku nedožitých 30 rokov života.

Statný lev či pán Pišta

Vymyslieť niekomu prezývku nebýva ťažké. Oveľa ťažšie je vymyslieť prezývku, ktorá konkrétneho človeka symbolizuje a sa on s ňou zároveň stotožní. Statný lev, či pán Pišta. Obidve tieto prirovnania vznikli veľmi spontánne a myslím si, že dôkladne splnili moje tvrdenie v predchádzajúcej vete.

Aj keď sa tento úvod niekomu môže zdať zvláštny, pre Michala by určite taký nebol. Boli to prezývky, ktorými sme ho my – jeho spolubratia nazývali a môžem povedať, že aj on sa im tešil. Tá prvá vyjadrovala jeho pevnú vôľu, nasadenie a veľkú fyzickú silu. Aj napriek problémom, ktoré prežíval, neúnavne kráčal za svojím cieľom. Duchovný život a plnenie povinností bolo pre neho to prvoradé. Až potom nasledoval oddych a zábava. Vznik druhej prezývky má trochu humornejšie pozadie. Michalova postava a taktiež jeho vystupovanie nám viacerým pripomínali herca Stevena Seagala. On sám, často na odľahčenie situácie nielen pri spoločnej práci, používal viaceré ťahy či spôsoby tohto herca. Statný lev, či pán Pišta, teda Miško. Ďakujem ti za svedectvo tvojho života. Aj keď sme sa poznali len tri roky, naučil si ma veľmi veľa.

Ján JÁGER, spolubrat

Krátko o priateľovi

Tak ako všetkých bohoslovcov i predstavených seminára, aj mňa veľmi nečakane zastihla správa o úmrtí nášho spolubrata Michala. Bolo to pre mňa zvlášť bolestnejšie, keďže do večnosti odišiel môj veľmi dobrý priateľ a seminárny spolupútnik. Pokiaľ sa to dalo, Michal sa snažil vychádzať dobre so všetkými, a preto sa úprimne zaujímal o životné príbehy aj mladších seminaristov. Predpokladám, že takým úvodným spojivom nášho skamarátenia sa bola skutočnosť, že sme obaja nemali ďalších súrodencov. Práve preto sme sa museli navzájom povzbudzovať a „ťahať“ dopredu v nasledovaní Krista.“ Živo si spomínam na všetky tie spoločné chvíle radostí, ale i trápení. Hoci si Michal možno mnohé veci pripúšťal až príliš k sebe, nikdy nekončil

naše stretnutia a rozhovory negatívne alebo bez nádeje. Ba priam naopak, končil ich dúfajúc v zlepšenie a nápravu všetkých nedostatkov, ktoré by mohli hatiť cestu do večného života. Keďže skôr, ako mohol prijať kňazstvo, prijal pozvanie do neba, pevne verím, že nás sprevádza na našich krokoch povolania svojím orodovaním hľadiac priamo na Boha z tváre do tváre.

*Miško, navždy zostaneš vrytý
v mojom srdci!*

Marián JUHANIÁK

Foto: Mgr. Dominik Jáger, archív

Účet z lásky

V pondelok ráno 23. septembra 2013 nás vo veku nedožitých 70 rokov náhle opustil dlhoročný zamestnanec Kňazského seminára sv. Františka Xaverského v Badíne Pavel Hric. Posledná rozlúčka so zosnulým sa uskutočnila v stredu 25. septembra 2013 o 15.00 hod. v rímskokatolíckom kostole v Badíne.

Špirituál kňazského seminára Ľubomír Grega sa všetkým prítomným prihovril v duchu Evanjelia podľa Lukáša, z nám veľmi dobre známej pasáže o Nepoctivom správcovi. Táto časť evanjelia bola zároveň aj tou poslednou, ktorú náš brat Pavel Hric len deň pred svojim nečakaným odchodom počul v nedeľu na svätej omši.

Vtedy možno ešte vôbec netušil, že sa toto evanjelium stane tak skoro realitou. V pondelok ráno prišiel skutočný Pán života a smrti. A vypýtal si účty nie z minulých rokov, ale z celého života. Čo myslíte? Z čoho boli? Ak sa ho Pán opýtal na jeho talenty, tak tými naozaj nešetril. Dokázal odovzdať s veľkou ochotou všetko, čo vedel. Viac ako dvadsať rokov využíval jeho talenty kňazský seminár, ktorý sa mu stal akoby druhým domovom. Jeho dielňa skrývala takmer všetko – od súčiastok do hodiniek až po obrovské skrutky. Vedel opraviť tie najjemnejšie mechaniky, ale aj obrovské kotly. Bol to muž, ktorého sme kedykoľvek volali k akejkoľvek oprave.

No bol nielen opravárom pokazených vecí, ale aj sám cítil, že nie je bez chyby a že potrebuje opravu či pravidelnú údržbu. Kol'kokrát sa za tie roky spovedal priamo vo svojej dielni.

A možno ho nakoniec Pán požiadal iba o jediný účet. Ten najdôležitejší – účet z lásky. Tento účet je dnes zložený z nás. My všetci dnes svedčíme, že sme ho mali radi a on mal rád nás. Keby to tak nebolo, dnes by tu bola iba pohrebná služba s rakvou. Ale je tu jeho manželka, deti i rodina. Aj tá duchovná: kňazi – bývalí absolventi, súčasní seminaristi, rehoľné sestry či ostatní zamestnanci seminára.

To je tá najdôležitejšia mena, ktorou môžeme pomôcť platiť Pavlovi jeho účet lásky aj po jeho smrti. Nič v tejto chvíli nepotrebuje viac ako modlitbu z nášho srdca. V nej je skryté všetko: ďakujem, ľutujem aj prosím. A tak slovom modlitby ďakujeme Pánovi, že nám ho dal, a poprosme o poslednú opravu Pána.

Pane, odpusť mu, čo bolo z jeho strany slabé, a oprav, čo sa pokazilo. Amen.

Z pohrebnej homílie Ľubomíra Gregu spracoval **František VEVERKA, 6. ročník**

Foto: archív

V Dome sv. Marty...

... sa po letnej prestávke opäť konajú sväté omše za účasti Svätého Otca Františka. Tieto ranné omše si získali veľa priaznivcov. Hoci veľa ľudí by chcelo zažiť rannú omšu v Dome sv. Marty aspoň po audiovizuálnej stránke, Svätý Otec sám povedal, že nechce, aby boli prenášané, chce, aby sa zachoval rodinný charakter týchto svätých omší. Homílie, ktoré Svätý Otec prednáša, vznikajú spontánne. Svätý Otec sa vyjadruje ako v rodine. Jeho spontánnosť je bezprostredná. Nechce prepis homílií, lebo by sa potom nezachovalo prostredie, prostredie rodiny, ktoré je vytvárané pri svätých omšiach. Niekoľko krátkych myšlienok z ranných omší:

12. 9. Utrpenie Ježiša a nežnosť Panny Márie sú dva „póly“, na ktoré má kresťan pozerieť, aby mohol žiť podľa požiadaviek evanjelia.

„Myslieť iba na Ježiša. Keď je naše srdce, naša myseľ s Ježišom, víťazom, ktorý zvíťazil nad smrťou, hriechom, diablom, môžeme urobiť všetko, čo od nás žiada tento Ježiš, čo od nás žiada apoštol Pavol: miernosť, pokora, dobrota, nežnosť, jemnosť, veľkodušnosť. Ak nepozerať na Ježiša, ak nie sme s ním, nedokážeme toto robiť. Je to milosť, ktorá pochádza z kontemplácie Ježiša.“

21. 9. sviatok sv. Matúša – Ježiš pozerá do očí Matúša, vyberača daní, verejného hriešnika. Peniaze sú jeho život, jeho idol. Ale teraz cíti vo svojom srdci Ježišov pohľad. „A tento pohľad si ho úplne podmanil, zmenil jeho život. Len čo pocítil vo svojom srdci tento pohľad, vstal a išiel za ním. A je to pravda: Ježišov pohľad nás stále dvíha. Pohľad, ktorý nás ťahá hore, nikdy ťa nenechá tak, nikdy. Nikdy ťa nespustí z očí, nikdy ťa neponíži. Pozýva ťa, aby si vstal. Pohľad, ktorý ti pomáha rásť, ísť dopredu, ktorý ťa povzbudzuje, pretože ťa miluje. Dáva ti pocítiť, že ťa má rád. A toto dáva odvalu nasledovať ho. On vstal a išiel za ním.“

1. 10. Homília Svätého Otca pri rannej omši s kardinálmi poradcami – Svätý Otec sa zamýšľa nad úryvkom evanjelia (Lk 9, 51 – 56). Ježiš napomína dvoch apoštolov, ktorí chceli privolať oheň z neba na tých, ktorí ho odmietli prijať. Svätý Otec poukázal na to, že kresťan nekráča cestou odvety, ale jeho cestou je poníženosť a miernosť. „Osoží nám premýšľať nad týmto duchom poníženosti, láskavosti a dobroty,“ povedal a poukázal na sv. Teréziu od Dieťaťa Ježiša.

Nové tváre v seminári

Po roku sa opäť pomenili počty bohoslovcov v jednotlivých ročníkoch. Niekde sa ich počet máličko zvýšil, niekde ale, žiaľ, aj výrazne znížil. Teraz vám však predstavujeme „sedem statočných“, ktorí k nám nastúpili do prvého ročníka, a jedného bratislavského seminaristu – tretiaka, ktorý zo zdravotných dôvodov zmenil miesto svojej kňazskej formácie.

Filip Gulai*Farnosť: Nová Baňa***Vek:** 21 rokov**Predošlá škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta**Koničky:** Čítanie kníh (detektívky, fantasy aj nejaké filozofické ☺), turistika (hlavne taká týždenná), zaujímam sa o dianie na Slovensku a vo svete a taktiež v športe (hlavne hokej) a niekedy si aj zašportujem; animovanie eRko stretiek pre deti.**Čo ti po niekoľkých dňoch či týždňoch seminárnej formácie najmenej pasuje a čo ťa, naopak, príjemne prekvapilo alebo potešilo?**

Neviem, či je niečo také, čo mi vôbec nepasuje. Skôr sú veci, na ktoré si musím postupne zvykať. Napríklad budičky o 5.30 hod. alebo silentium (posvätné mlčanie, pozn. red.). Čo ma teší, je, že tu máme široké možnosti ako na duchovné formovanie, tak aj na štúdium. Takisto spoločenstvo, ktoré tvoríme bratia medzi sebou, je ako jedna veľká rodina.

Aký je tvoj doteraz najväčší životný zážitok a prečo?

Nikdy som sa nezamýšľal nad najväčším zážitkom. Je ich viac. Od rodinných dovolení cez eRko tábory až po letné putovania s kamarátmi po Slovensku. Som vďačný Pánu Bohu za všetkých ľudí, s ktorými som tieto vzácne chvíle mohol zažiť.

Patrik Hrmo*Farnosť: Lovča (dekanát Žiar nad Hronom)***Vek:** 20 rokov**Predošlá škola:** Katolícke gymnázium Štefana Moysesu v Banskej Bystrici**Koničky:** Je ich veľmi veľa – rôzne druhy športu, najradšej mám futbal, volejbal, cyklistiku, korčuľovanie, turistiku; literatúra, najmä beletria,

ale aj iné druhy umení: hudba (klasická, moderná, soundtracky), filmové a divadelné umenie (fascinuje ma herectvo a umenie strihu); veľmi ma naplňa spev a život s ľuďmi; rád niečo tvorím a keď dlhšie nič nevymyslím, som nervózny ☺.

Čo ti po niekoľkých dňoch či týždňoch seminárnej formácie najmenej pasuje a čo ťa, naopak, príjemne prekvapilo alebo potešilo?

Je naozaj ťažké vyjadriť sa po pár týždňoch, čo mi pasuje a čo nie. Ale za ten krátky čas som si stihol všimnúť, že tu sestry veľmi dobre varia ☺. Čo sa týka seminárneho poriadku, zatiaľ s ním problém nemám. Vnímam ho ako súčasť každodennej Božej vôle, ktorú treba žiť. Bratia a predstavení sú skvelí. Teším sa, pretože vidím, že sa všetci opravdivo snažíme žiť vo vzájomnej láske. Teda formácia tu o zaj čaká na každom rohu.

Už od malička sa venuješ spevu a hudbe. Ako si sa k tomu dostal a čo to pre teba znamená?

K rozvíjaniu mojich darov ma od malička viedli moji rodičia. Im som z ľudí najviac vďačný za všetko, čo dnes mám a viem. Oni boli tí, ktorí za mnou aj v tomto smere vždy stáli. Potom tu boli aj iní skvelí ľudia, ktorých som mal možnosť spoznať a zdieľať s nimi radosť z hudby. A som Bohu vďačný za tento úžasný dar. Je pre mňa ako šitý na mieru. Naučil som sa cez hudbu vnímať krásu života, jeho sviežosť, ale aj nevyčerpatelnú krásu Boha. Vždy mi rozohreje srdce. Určite sa chcem hudbe venovať aj naďalej, nakoľko mi to budú moje povinnosti dovoľovať.

Dominik Jankovič

Farnosť: Martin - Sever

Vek: 24 rokov

Predošlá škola: Katolícka univerzita v Ružomberku, Pedagogická fakulta

Koničky: klavír, bicie, gitara, šoférovanie, cyklistika, sem-tam aj dobrá kniha

Čo ti po niekoľkých dňoch či týždňoch seminárnej formácie najmenej pasuje a čo ťa, naopak, príjemne prekvapilo alebo potešilo?

Ako negatívum by som zatiaľ hodnotil malé množstvo času pre osobné voľno. Pozitívne je, ako výborne varia sestričky, za čo ich touto cestou chválím ☺.

Pred piatimi rokmi si takmer začal štúdium teológie, ale rozhodol si sa ešte počkať. Ako hodnotíš tento čas opätovného rozhodovania sa a čo ti to prinieslo?

Tento čas bol pre mňa priestorom na zotrvanie v reálnom živote so všetkým, čo prináša, a to mi určite veľmi pomohlo. Pán Boh si zaslúži šancu a dostatočnú pozornosť každého človeka, preto aj v tomto smere, keď už som starší a možno skúsenejší, je vhodný čas na skúmanie a objavovanie svojho povolania. Seminárne prostredie vnímam ako to pravé prostredie na sebaopoznanie a stimul do celoživotného smerovania.

Roman Klaška

Farnosť: Zvolen - mesto

Vek: 23 rokov

Predošlá škola: Univerzita Palackého v Olomouci, Teologická fakulta

Koníčky: šport – futbal, volejbal, cyklistika; počítačová grafika, fotografovanie, čítanie kníh, hra na gitare, výtvarné činnosti.

Čo ti po niekoľkých dňoch či týždňoch seminárnej formácie najmenej pasuje a čo ťa, naopak, príjemne prekvapilo alebo potešilo?

Z toho, čo som mal možnosť zažiť, mi najmenej pasuje asi skutočnosť, že tu je málo ľudí, ktorých poznám. Ale ako každý z nás vie: čo nebolo, môže byť. Inak je všetko „v porádke“. Potešila ma najmä skutočnosť, že tu je to, čo som hľadal: priestor, kde môžem rásť vo viere a vo vzťahu k Bohu. Možno to viacerí berú ako samozrejmosť, že priestory seminára sú zo svojej podstaty vytvorené pre rast vo viere a vo vzťahu k Bohu, no u mňa to až takou samozrejmosťou úplne nie je.

Čoho všetkého si sa musel vstupom do seminára zrieknuť a ako na tvoje rozhodnutie reagovali najbližší a okolie?

Ako možno z vyššie uvedeného vyplýva, vzdať som sa musel hlavne ľudí, ktorých poznám a s ktorými som zažíval pred vstupom do seminára veľa dobrého času. Za všetkých môžem spomenúť hlavne miništrantov z našej farnosti. A čo sa týka reakcií? Do miery, v ktorej som ich mohol vnímať, boli u niektorých radostné, u iných menej. Asi taký mix.

Filip Pastucha*Farnosť: Prievidza - Zapotôčky***Vek:** 20 rokov**Predošlá škola:** Gymnázium Vavrinca Benedikta Nedožerského v Prievidzi**Koníčky:** hudba, volejbal, všetko, čo je spojené s letectvom a s lietaním.**Čo ti po niekoľkých dňoch či týždňoch seminárnej formácie najmenej pasuje a čo ťa, naopak, príjemne prekvapilo alebo potešilo?**

Som tu ešte veľmi krátko na to, aby som mohol povedať, čo mi pasuje a čo nie. Ale možno ako i u iných spolubratov, asi to ranné vstávanie. A čo ma potešilo, je to, že máme možnosť zahrať si na klavíri alebo na organe v rámci svojho osobného voľna.

Ktoré predmety ťa zatiaľ najviac zaujali a v ktorých seminárnych činnostiach myslíš, že sa budeš cítiť „ako doma“?

Vcelku ma zaujala spirituálna teológia a liturgický spev. Zo seminárnych činností sa budem cítiť ako doma najmä v Schole cantorum. Mám rád spev a vďaka tomuto druhu spevu môžem ešte viac oslavovať Pána. Taktiež mi zrejme budú vyhovovať brigády, počas ktorých sa budem môcť odreagovať od štúdia.

Jakub Randis*Farnosť: Brehy (dekanát Nová Baňa)***Vek:** 22 rokov**Predošlá škola:** Žilinská univerzita, Fakulta humanitných vied**Koníčky:** šport (hlavne futbal, alebo cyklotúry, turistika), život s Bohom, spoznávanie jeho srdca a toho, aký je dobrý (to je pre mňa najväčším dobrodružstvom) ☺.**Čo ti po niekoľkých dňoch či týždňoch seminárnej formácie najmenej pasuje a čo ťa, naopak, príjemne prekvapilo alebo potešilo?**

Najmenej mi pasuje asi ranný budíček a celkovo si ešte musím zvyknúť na niektoré časti seminárneho poriadku ☺. Príjemne ma prekvapilo prijatie nás prvákov zo strany chalanov

vo vyšších ročníkoch; myslím, že budeme spoločne tvoriť dobré spoločenstvo. Zároveň sa mi páči, že každý jeden bohoslovec je tu jedinečný, s originálnym osobným príbehom, darmi, talentmi a veľkým potenciálom, ktorý môže byť použitý pre dobro Cirkvi a rast Božieho kráľovstva.

Kto alebo čo všetko malo podiel na tvojom rozhodnutí sa pre kňazstvo? Ako si to prežíval pred nástupom do seminára?

Najväčší podiel má na tom prirodzene Boh 😊. Keď sa na to spätne pozerám, vidím, ako si ma postupne premieňal a pripravoval na to, aby som bol ochotný prijať jeho vôľu pre môj život. Bol to taký postupný proces odovzdávania sa do jeho rúk a rastu dôvery v neho. Dôležité bolo, myslím, hlavne to, že som hľadal jeho samého, a tiež to, aký plán má s mojím životom. A pre mňa je úžasné to, že povolanie ku kňazstvu som pocítil až vtedy, keď som to bol schopný vnútorne prijať. Nástup do seminára som prežíval v očakávaní toho, čo príde, a som zvedavý, čo všetko má Boh pre mňa pripravené. 😊

Matúš Sliacky

***Farnosť: Sklené Teplice
(dekanát Nová Baňa)***

Vek: 23 rokov

Predošlá škola: Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta v Banskej Štiavnici

Koníčky: čítanie, počúvanie hudby

Čo ti po niekoľkých dňoch či týždňoch seminárnej formácie najmenej pasuje a čo ťa, naopak, príjemne prekvapilo alebo potešilo?

Na rovinu: žiadne negatíva. Každý deň sa teším na to, čo mi tu prinesie 😊.

Dlhší čas sa už venuješ vážnej hudbe. Ktorý skladateľ je tvojmu srdcu najbližší a prečo? Myslíš, že aj v dnešnej dobe má ešte niekto okrem umelcov záujem o vážnu hudbu?

Sú to traja hudobní skladatelia – Johann Sebastian Bach, Franz Liszt a Richard Wagner. A prečo? Bach je mozog, Liszt srdce a Wagner telo.

Samozrejme, že je o vážnu hudbu ešte záujem. Napríklad len vo filmoch sa vážna hudba vyskytuje vo veľkej miere. No a keď už môj „nemenovaný“ spolubrat F. Gulai počúva klasiku, tak počúvajú asi aj ostatní 😊.

Tomáš Jendruch**Farnosť:** Bratislava –
Devínska Nová Ves**Vek:** 36 rokov**Predošlá škola:** Univerzita Komenského v Bratislave, Fakulta sociálnych a ekonomických vied**Koníčky:** hudba – hrám na klavíri; rád sa bicyklujem, lyžujem, v bratislavskom seminári som si veľmi obľúbil hokejbal; po tom, čo som sa rozhodol pre seminár, musel som obetovať svoju veľkú vášeň – westernové jazdenie.***Ako sa ti páčia nové priestory, nové prostredie, noví pedagógovia, noví spolubratia? Nebude ti chýbať ruch nášho hlavného mesta, v ktorom si vyrastal?***

Seminár v Bratislave je situovaný priamo v centre, a preto sa v niektorých miestnostiach pri otvorených oknách, pre hluk od prechádzajúcich áut, vôbec nedá rozprávať. Bol som na to zvyknutý natoľko, že som prvé noci v Baďine kvôli tichu vôbec nevedel ani len zaspať. Páči sa mi nádherná príroda, prvotriedne študijné podmienky, perfektní spolubratia a aj predstavení sú v pohode. Z Bratislavy som si priniesol motto, ktorým sa tam v seminári riadime: „Seminár netvorí pravidlá, ale vzťahu.“ Myslím, že to platí aj pre banskobystrických bohoslovcov, je tu vytvorené výborné spoločenstvo. Ale predsa mi niečo chýba – pravidelné odzváňanie hodín na Katedrále sv. Martina ☺.

Súrodencov Jendruchovcov poznajú viacerí aj v našej diecéze. Ako často ešte vystupujete vzhľadom na to, že ty si teraz viazaný seminárnou formáciou a niektorí súrodenci už majú vlastné rodiny?

Vstup do seminára je vždy spojený s nejakou formou obety. Bohoslovec sa musí vzdať mnohých vecí, ktoré robil rád. Mnohokrát sa stáva, že sa musia obetovať aj stretnutia s najbližšími. Náš súbor začal koncertovať skoro pred 20 rokmi, odvtedy sme všetci trochu „povyrástli.“ Občas si spolu ešte zahráme, stále nás to veľmi baví, aj keď koncerty pre verejnosť sami neorganizujeme. Ak nás niekam pozvú a máme voľno, radi prideme. Väčšinou je to v čase prázdnin.

Každý, kto začína seminárnu formáciu, potrebuje takmer vždy aj radu od staršieho seminaristu, možno skúsenejšieho a ostrielanejšieho. Avšak zbytočné by boli všetky rady, keby nebolo ochoty ich prijať a hlavne keby sa formácia uskutočňovala bez modlitby a sviatostného života. Preto želáme našim novým spolubratom, aby ich prvotné nadšenie nikdy neprešlo a hlavne aby ho vedeli premeniť na bohaté ovocie skutkov i modlitieb, či už v seminárnom spoločenstve, alebo vo farnostiach, kam raz budú neskôr poslaní.*Za odpovede ďakuje Marián JUHANIAK, 4. ročník.**Foto: Michal Martinka*

„Ustavične sa radujte v Pánovi!“ (Flp 4, 4)

V mojom byte som si dal spraviť strešné okno. Tí, čo bývajú nado mnou, sa dost' nahnevali.

Naučil som sa na jednotku, odpovedal na dvojku, ale naša učiteľka mi povedala, že trojku mi nedá a napísala mi štvorku.

Pán farár hovorí staršej panej, či by nechcela dať na svätú omšu za svojho zomrelého manžela. Blížilo sa totiž ročné výročie jeho smrti. - Pani odpovedá: „A načo by som dávala, keď je v nebi, tak to už nepotrebuje, ak je v pekle, tak mu to nepomôže a keď je v očistci... hm. No, bol to dost' tvrdý človek, on čosi vydrží...“

Aké krásne ticho by bolo na svete, keby ľudia hovorili iba to, čo vedia!

Pol'ovník prichytil v lese chlapa s autom a v jeho kufri našiel jeleňa.

Oboril sa na neho:
 - Čo to má znamenať?
 - Nič. To je môj pes!
 - A čo tie parohy?
 - To je jeho problém!

Red Bull vám dáva krídla, burčiak vám zrýchli krok.

Dnes už chce byť aj vajce múdrejšie ako sliepka.

Idú dva opité zajace popri rieke. Zrazu sa z rieky vynorí krokodíl a schmatne jedného zajaca do papule tak, že mu trčí von iba hlava. Druhý zajac na to:
 - Ty máš odkedy spacák Lacoste?

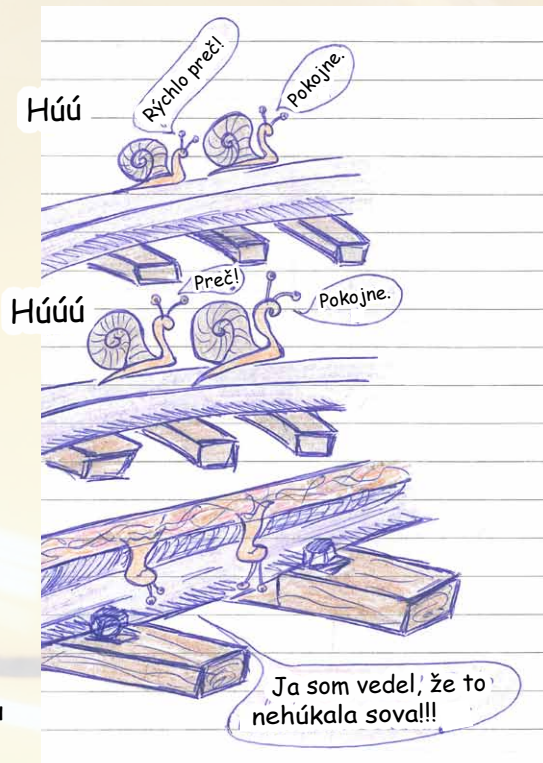
Bodka na záver z našich radov

Rozhovor dvoch spolubratov:

- Ako vieš, že tá žena nie je svätá?
- Keby bola svätá, tak má kolárik.*

(***Kolárik** - je malý, biely, podlhovastý predmet z umelej hmoty. Je symbolom poslušnosti. Jeho nosením sa navonok dáva najavo, že osoba (kňaz, bohoslovec) je zasvätený Bohu a že sa z plných síl snaží čnostne, sväto i čisto žiť.)

Dominik KUČERA, 2. ročník

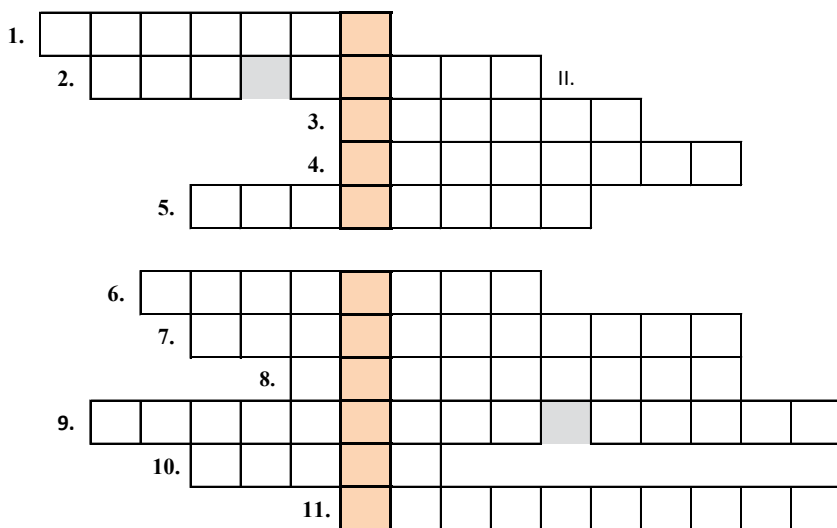

Adam LUBELLAN, Ľudovít SAPANČÍK OSB

Tajnička tak trochu o nás...

Drahí čitatelia! Tento raz spravíme malú zmenu, nebude to klasická biblická tajnička, otázky sa budú týkať nášho seminára. V tajničke nájdete meno známeho jezuitu, umelca, ktorý pracoval na známych dielach, napr. mozaike v Bazilike sv. Pia v San Giovanni Rotondo, dielo má aj kaplnke Redemptoris Mater vo Vatikáne.

1. V ktorom ročníku prijímajú seminaristi obliečku?
2. Ktorá veľká osobnosť navštívila náš seminár v roku 2003?
3. Ako sa volal krstným menom biskup, ktorý postavil seminár v Badíne?
4. Na mozaike v kaplnke je spolu trojica osôb František Xaverský, Ján Evanjelista a Ján...
5. Ktorý umelec vytvoril krížovú cestu, ktorá sa nachádza v seminárnej kaplnke a je zo skla?
6. Ktorý z Františkov je patrónom nášho seminára aj patrónom diecézy?
7. O chod seminára sa stará aj jedna ženská rehoľná kongregácia, ako sa ľudovo nazýva?
8. Seminár má aj svojich predstavených, ktorí sa rozdeľujú na vnútorné a vonkajšie fórum, kto je vnútorné fórum? (Mgr. Ľubomír Grega, Mgr. Peter Jandura)
9. V ktorej obci bol v rokoch 1990 – 1993 seminár, kým nebol postavený seminár v Badíne?
10. Aké je priezvisko prvého rektora nášho seminára? (žilinský biskup)
11. Náš seminár je normálna vysoká škola, teologická fakulta. Pod ktorú slovenskú univerzitu patrí? Univerzita...

Správne odpovede môžete nájsť v časopise aj na našej internetovej stránke www.xaver.sk

Žrebovaním sa víťhercom minulej tajničky stala pani **Mgr. Valéria Krnčanová**, ktorá správne vylúštila a poslala nám odpoveď Giovanni Bosco, jej výhra je kniha Don Bosco. Vaše riešenia tajničky aj teraz očakávame na našej internetovej alebo poštovej adrese do konca novembra.

Príjemné lúštenie praje **Dominik KUČERA, 2. ročník**

Znamenie exorcistu – Farár, ty nič nevieš!

Je názov d'alšej knihy známeho exorcistu Gabriela Amortha, ktorú napísal v spolupráci s Paolom Rodarim.

Kniha už len svojou paperbackovou väzbou, ako i vzhľadom veľmi pripomína Amorthovu poslednú knihu *Posledný exorcista*, ktorú tak isto ako túto napísal v spolupráci s Paolom Rodarim. Dokonca sa o nej vo všeobecnosti hovorí ako o pokračovaní tej predchádzajúcej, hoci každý, kto čítal viaceré Amorthove knihy, vie, že nejde o pokračovanie v zmysle nejakého deja alebo uceleného myšlienkového prúdu, ale môže ich čítať v rôznom poradí nezávisle od seba.

Znamenie exorcistu je však trochu iná kniha, než na akú sme boli u autora zvyknutí. Aj tu, rovnako ako v *Poslednom exorcistovi*, sa prejavila práca Paola Rodariho, ktorý umelecky doladzuje niekedy strohý Amorthov štýl, ale to, čo ju odlišuje od jeho predchádzajúcich diel, je obsah. Zatiaľ čo v doterajších autorových publikáciách sme už pomaly zvyknutí na pomerne rozsiahly zoznam jednotlivých prípadov, v „Znamení“ nás čakajú len dva. Ale oba prípady boli nesmierne zvláštne, rozdielne a tajomné. Vyžadovali si osobitný prístup a sklonenie sa pred skutočnosťami presahujúcimi človeka.

Jeden sa týkal ťažkého posadnutia celej rodiny a s druhým, nesmierne ťažkým, náročným a nevysvetliteľným, sa exorcista stretol na začiatku svojej služby, keď sa ešte učil pod vedením svojho predchodcu a učiteľa pátra Candida.

Rovnako zaujímavý je štýl, ktorý autor zvolil. Oba prípady nie sú podávané ucelene, ale postupne. Navzájom sa striedajú a pomedzi ne sa odvíja veľmi zaujímavá cesta úvah o viere, modlitbe, Panne Márii, Eucharistii a Kristovi. Autor sa tiež nevyhol otázke slobodnej vôle človeka, či jeho prirodzenému a nadprirodzenému poznaniu, pričom sa opieral prevažne o texty Svätého písma.

Amorth sa v knihe dotkol nielen veľmi zaujímavých a páľčivých otázok posadnutia, ale aj prežívania našej viery a rôznych ďalších aspektov života kresťana.

dodá LÚČ

ŽIJEŠ, ABY SI BOL ŽIVÝ

*A život je predsa krásny.
Povieš si to raz za čas.
No vďaka aj za to.*

*Život je predsa krásny.
Máš toľko vecí, ktoré bolia.
No radosť je v tom, že tvoje všetko,
všetky časti teba druhým rany hoja.*

*Možno si povieš: Nemá to zmysel.
Nevidím cez tú stenu.
A nebol by si si pomyslel,
že to je len klam,
že Boh má náruč otvorenú.
A rozhliadni sa vôkol,
veď je tu toľko krás.
A nezabúdaj: Žijeme večný život.
Ten život – Boh – je v nás.*

*Život je predsa krásny.
Ale ako? Pýtaš sa – keď toľko ľudí je smutných, zbitých,
keď toľkí sú dolu.
Ale načo si tu potom ty?*

*Pre akú vec žiješ, ak druhému nedáš vodu?
Aj vodu svojho vnútra ochutnať.
Prečo sa toľko bojíš? Z čoho máš strach?
Pozri sa hore, na slnko, nie na to, čo je len prach.
Nepočúvaj klamstvá, choď tamtým smerom jasným.
Len dohora stále zrak!*

*Život je krásny.
Je nádych a výdych.
Buď voľný ako vták.
Nešetři dychom.
Dýchaj pre druhých.
A hlavne – buď živý.*

Žiješ, aby si bol živý.

Patrik HRMO